

A személyzet egészsztest dózisának a mérése és számítása az Intervenciós Kardiológián

---

Porcs-Makkay László
Magyar Honvédség Egészségügyi Központ

Célkitűzések

- ❑ A személyzet dózisának a meghatározása az Intervenciós Kardiológián (IK)
- ❑ A dozimetriai fegyelem megszilárdítása és a mérések bevezetése a műtőben.
- ❑ A személyzet dózisát befolyásoló tényezők (személyi és kiegészítő sugárvédelem, az orvosok és műtősök testsúlya és magassága, a röntgencső, képerősítő, valamint a páciens viszonylagos helyzete, megvilágítási paraméterek) vizsgálata és ennek alapján a vizsgálatoknak és eljárásoknak megfelelő, adekvát sugáregészségügyi magatartás elsajátítása a műtőben.

Bevezető

Az Intervenciós Radiológiai vizsgálatok és terápiás alkalmazások száma világszerte folyamatosan növekszik. Ezen belül az Intervenciós Kardiológiai (IK) beavatkozások száma vezető szerephez jut, mind a vizsgálatszám, mind pedig a személyzet dózisa alapján.

Példaképpen 2008-ban Svájcban 34.000 szívkatéteres vizsgálatot végeztek és több mint 18.000 terápiás célú tágítást*. A fenti beavatkozásszám a Intervenciós Radiológia kollektív dózisének 65%-t, az orvosi röntgen alkalmazások 8%-t teszi ki.

*Samara et al. Health Physics. 103(3):317-321, 2012

Bevezető

Ugyanez a trend érvényesül a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ Intervenciós Kardiológiáján is.

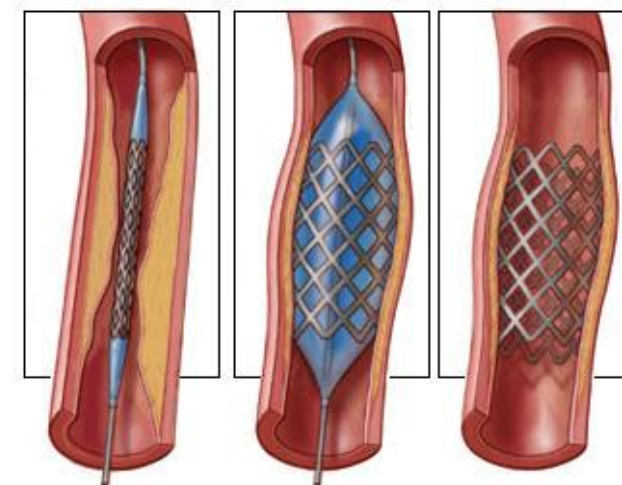
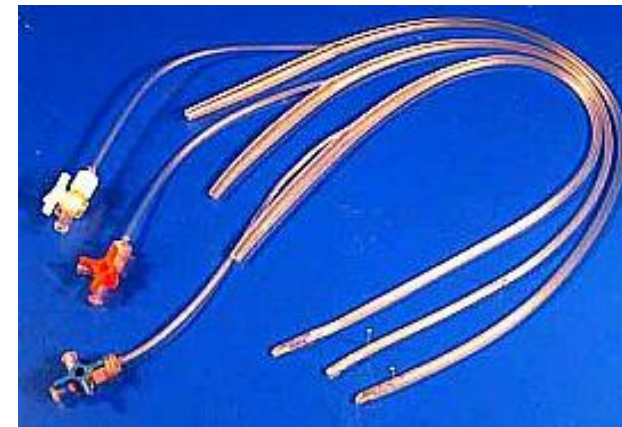
2012-ben az MH EK Haemodinamikai Laborjában 3.319 szívkatóteres vizsgálatot végeztek, amiből 1.262 terápiás célú tágítás volt.

2012-ben az MH EK kollektív effektív-dózisának

- az IK a az kollektív effektív-dózisa a 32%-t,
- míg a Haemodinamikai Labor a 25%-t teszi ki.

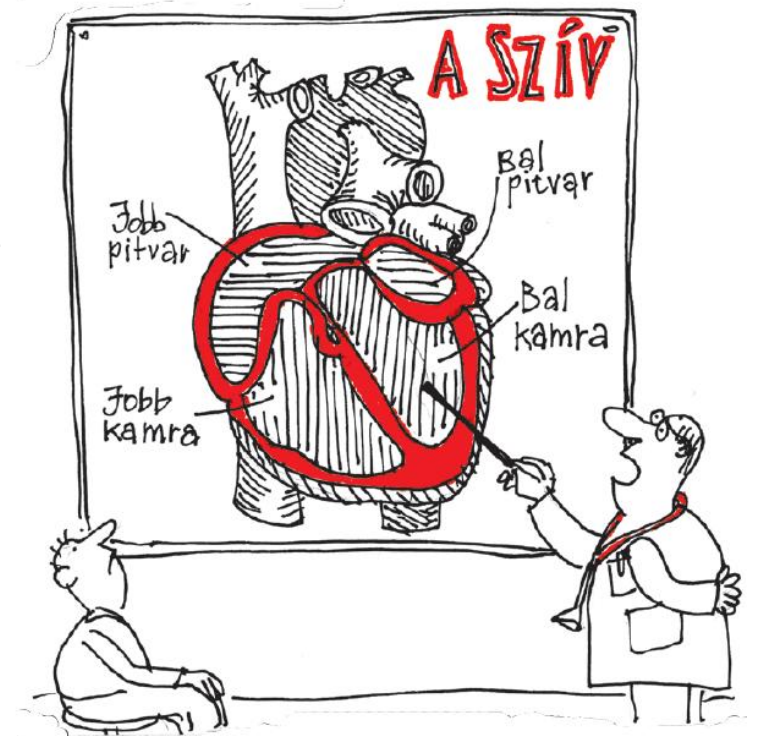
A szívkatéterezés

A szívkatéterezés egy olyan vizsgálat, amelyet leggyakrabban a koszorúerek (más néven a *coronáriák*) kontrasztanyaggal történő megfestésével végzünk (koszorúérfestés: *coronarográfia*); arra szolgál, hogy pontosan megítéljük a koszorúerek szűkületeit. Ha jelentős eltérést találunk, akkor az esetek nagy részében a katéterezés alkalmával koszorúér-tágítással tudunk javítani a helyzeten, a szűkület az arra alkalmas esetekben egy *sztent*nek nevezett speciális fémháló beültetésével legtöbbször teljesen megszüntethető.

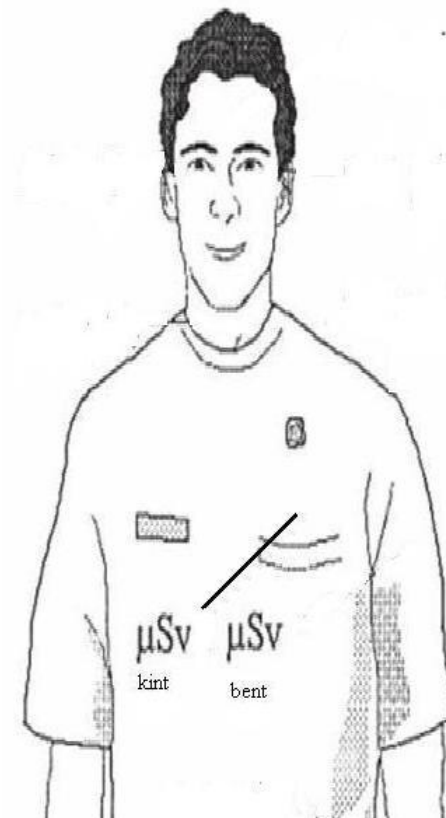
Mérés helye

- ▶ MH EK
- ▶ Haemodinamika labor
- ▶ Mérések időpontja 2012.06.05-2012.06.21.
- ▶ Röntgengép típusa: Advant X LCV
- ▶ 3 db „Thermo EPD MK2”-típusú (Electronic Personal Dosimeter) Elektronikus Személyi Doziméter

Hol mértünk

- ▶ Két darabot a vizsgálatot végző orvos visel: 1 db a kötény alatt /1 db a kötény felett.
- ▶ A harmadik EPD-t az orvost segítő személy viseli kötény alatt.
- ▶ A kijelző jelzései folyamatos bekapcsolás mellett μSv – ben történik.
- ▶ A kijelző felbontás $1 \mu\text{Sv}$, azaz egyesével ugrik a kijelzés, ennél kisebb értéket nem tud kimutatni.
- ▶ Használt üzemmód: folyamatosan bekapcsolva, Hp(10) - mérés, mellmagasságban szív fölött, mint a filmdozimétereket.

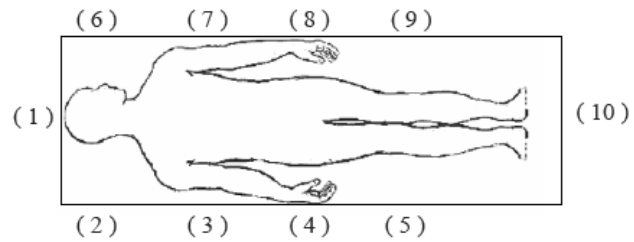
A személyzet sugárvédelme

- ▶ Ólomgumi védőkabát 0,5 mm Pb (kivétel Dr. ML: 1 mm Pb)
- ▶ Pajzsmirigyvédő: 0,5 mm Pb
- ▶ Derékon kötényrögzítő öv
- ▶ Mennyezeti rögzítésű ólomakril üveg: 0,5 mm Pb
- ▶ Alsó és középső, kiegészítő sugárvédelem: 0,5 mm Pb
- ▶ Pácienstakaró ólomgumi: 0,5 mm Pb, 25 x 80 cm

A személyzet helye

(4) Az orvos tartózkodási helye

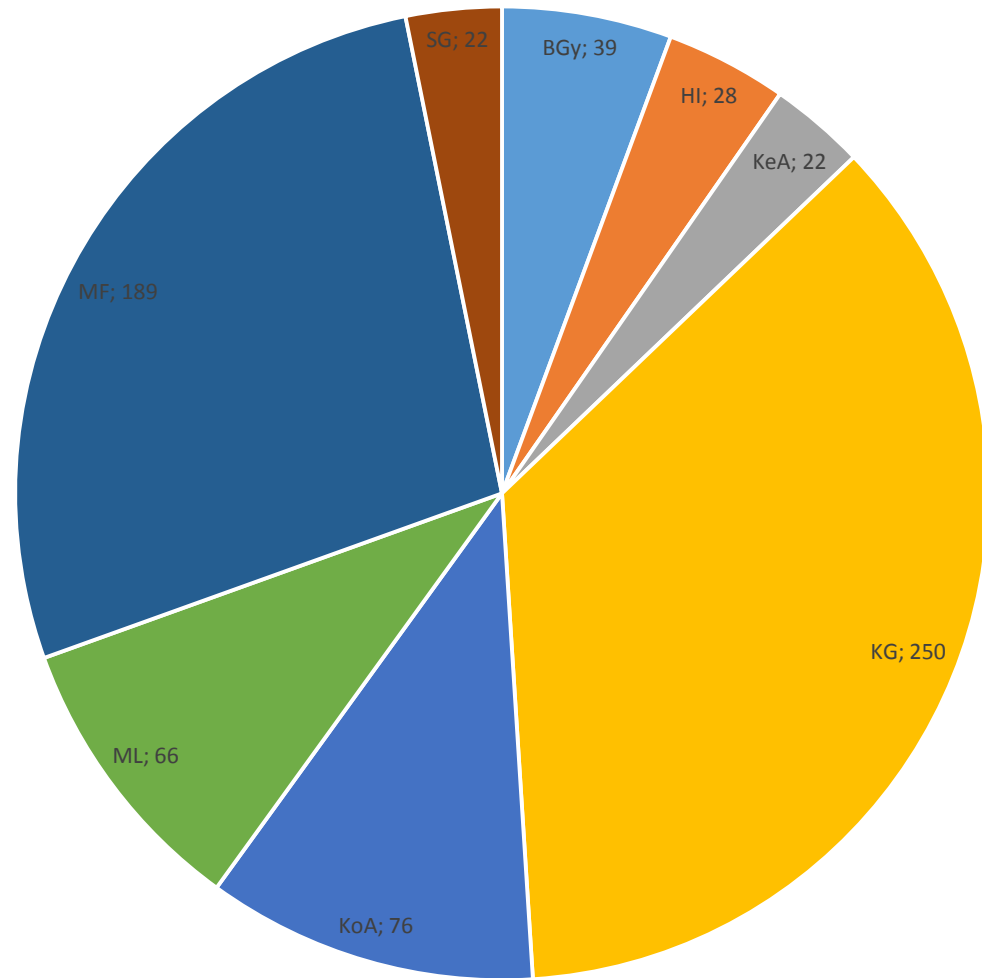
(5) A műtősnő tartózkodási helye

A mérés időtartama és résztvevők

S.sz.	Orvos	Időszak	Műtős	Időszak
1	BGy	06.14-06.21	AK	06.05-06.20
2	HI	06.08-06.15	BM	06.11-06.21
3	KeA	06.05-06.19	FM	06.05-06.20
4	KG	06.06-06.21	HJT	06.06-06.20
5	KoA	06.05-06.19	RA	06.11-06.21
6	ML	06.06-06.20	KO	06.07-06.21
7	MF	06.07-06.21	SzaO	06.11-06.21
8	SG	06.08-06.15	SziO	06.05-06.13

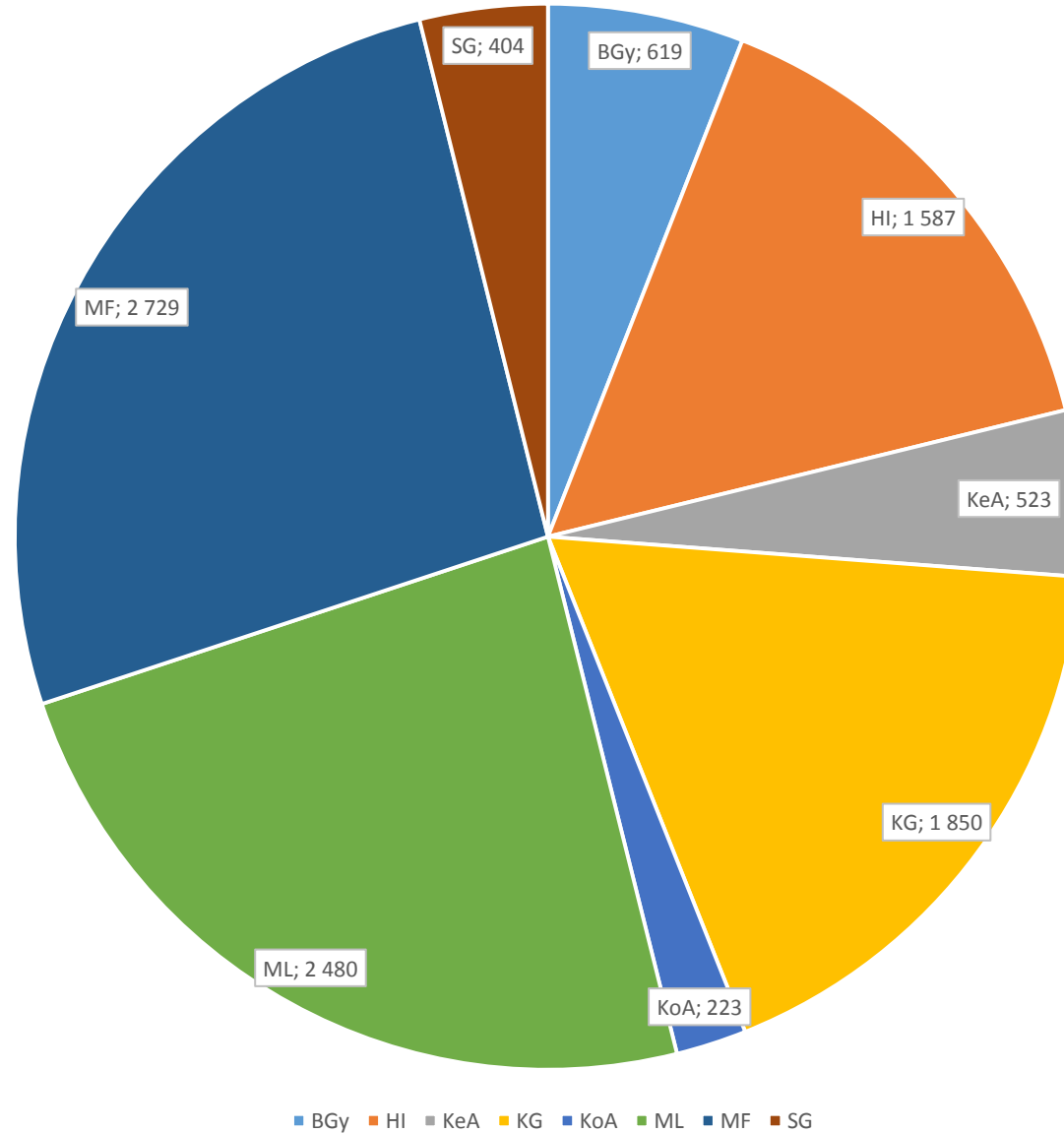
Orvos belső dozimétere (μSv)

Összdózis átlaga:
86,5 μSv

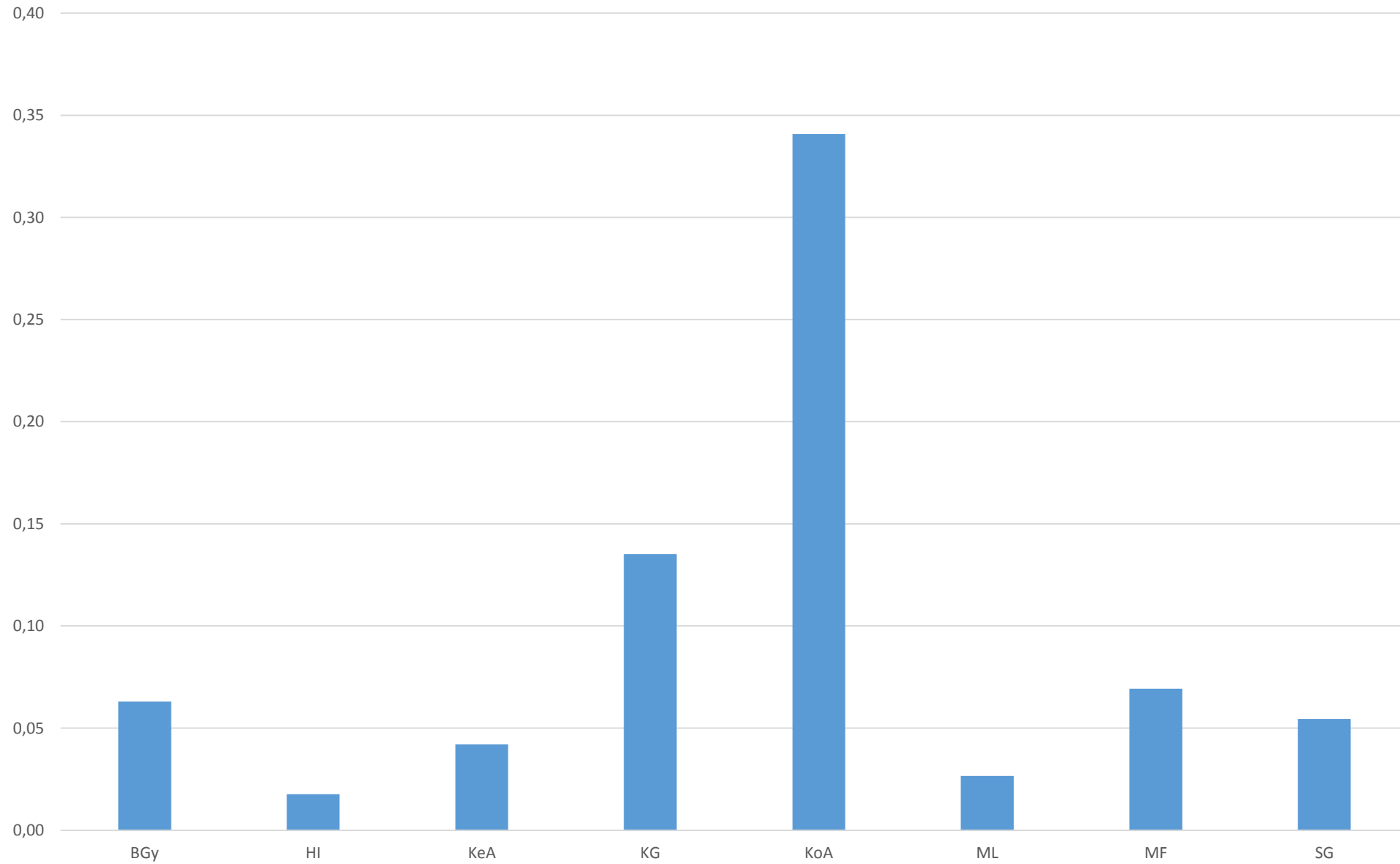
■ BGy ■ HI ■ KeA ■ KG ■ KoA ■ ML ■ MF ■ SG

Orvos külső dozimétere (μSv)

Összdózis átlaga:
1302 μSv

Belső/Külső arány

átlag:
0,09

A személyzet dózisa az Intervenciós Kardiológián

SESSION 5: Radiation protection of patients and staff in interventional procedures

Assessing and Reducing Exposures to Cardiology Staff

**AZIENDA
OSPEDALIERO
UNIVERSITARIA**

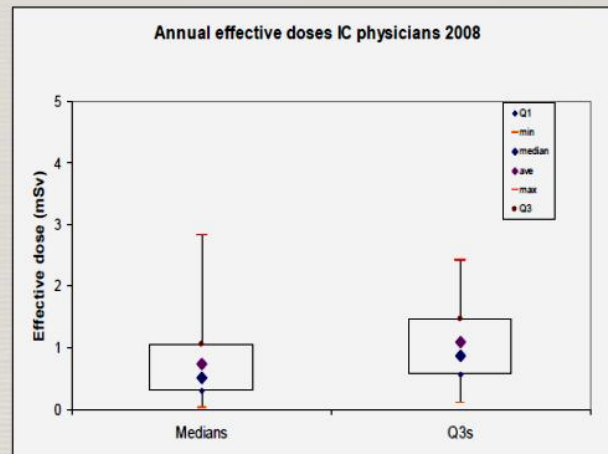
Santa Maria
della Misericordia
Udine

Renato Padovani

University Hospital S. Maria della Misericordia Udine, Italy

A személyzet dózisa az Intervenciós Kardiológián

Regulatory Bodies: national archives Reported doses for 2008 (1080 persons)

Literature reports:

0.1 to 30 μ Sv effective dose per
IC procedure
Average E $\sim$ 10 μ Sv/procedure

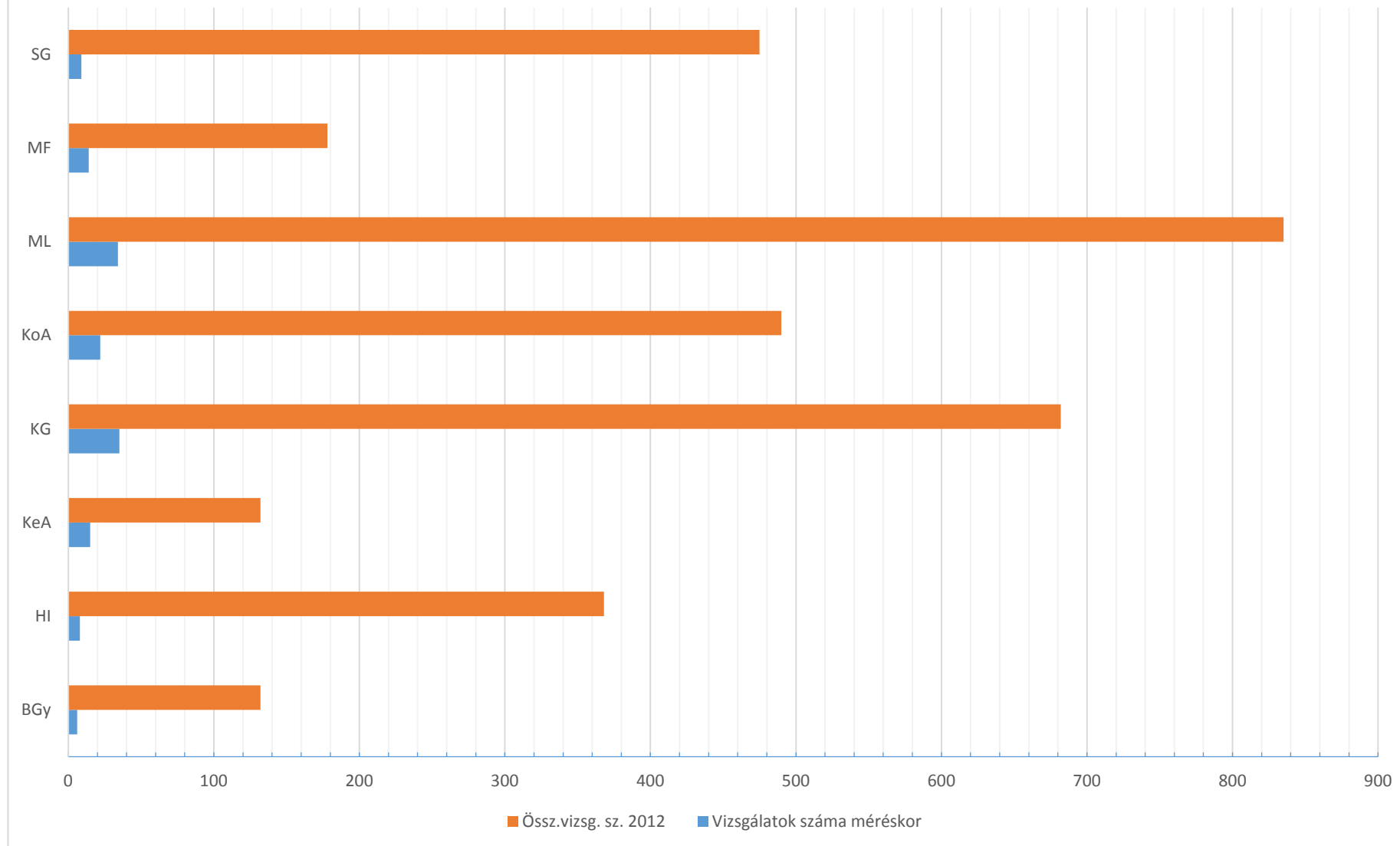
Average workload

$\sim$ 400 IC procedures/year
e.g. 400 x 10 μ Sv = 4 mSv/year

Reported values from survey probably under-estimate true values

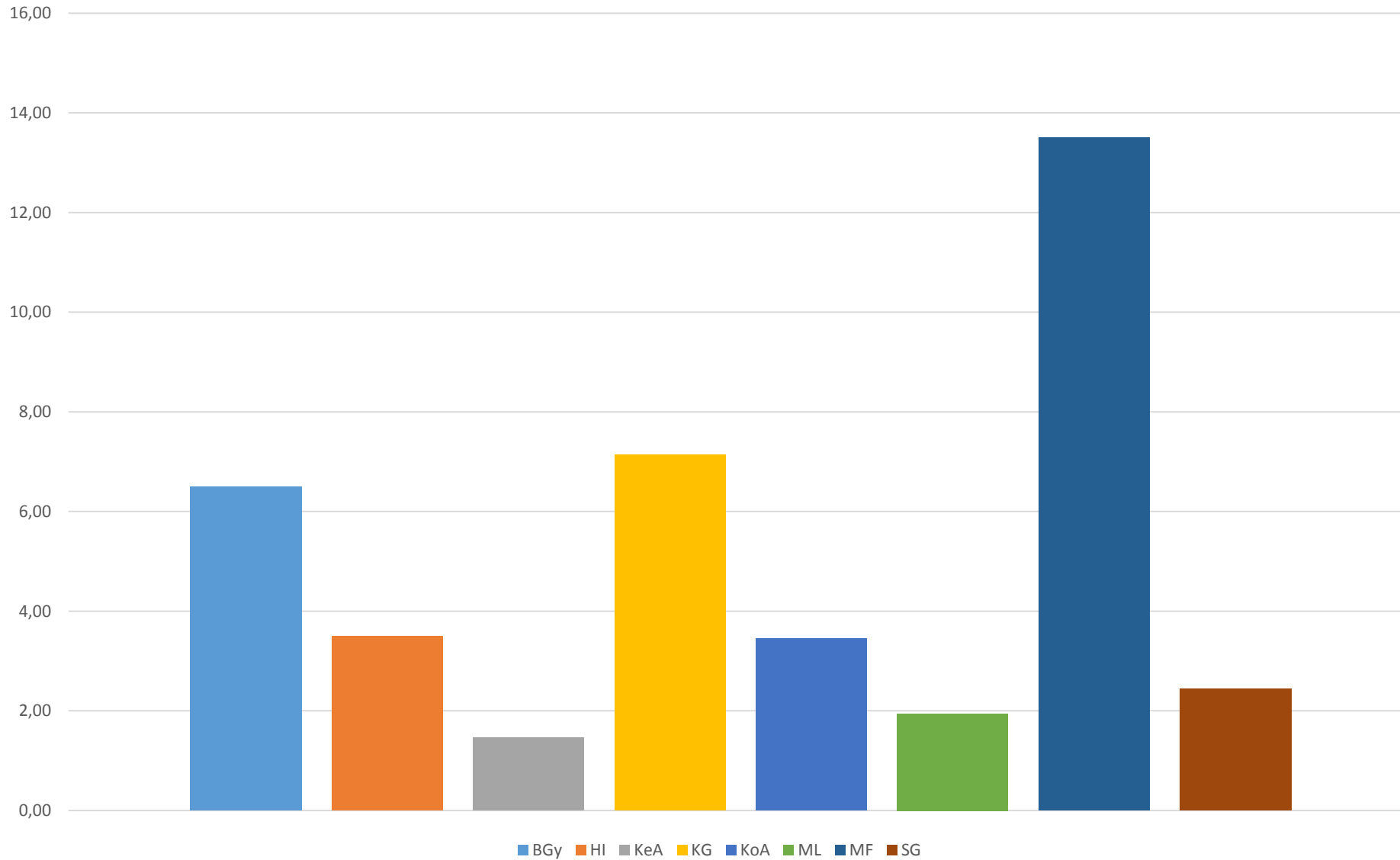
Vizsgálatok száma méréskor és összvizgálatszám/2012-Orvosoknál

Vizsgálatok átlagszáma méréskor: **18**
Összes vizsgálat átlagszáma 2012-ben: **532**

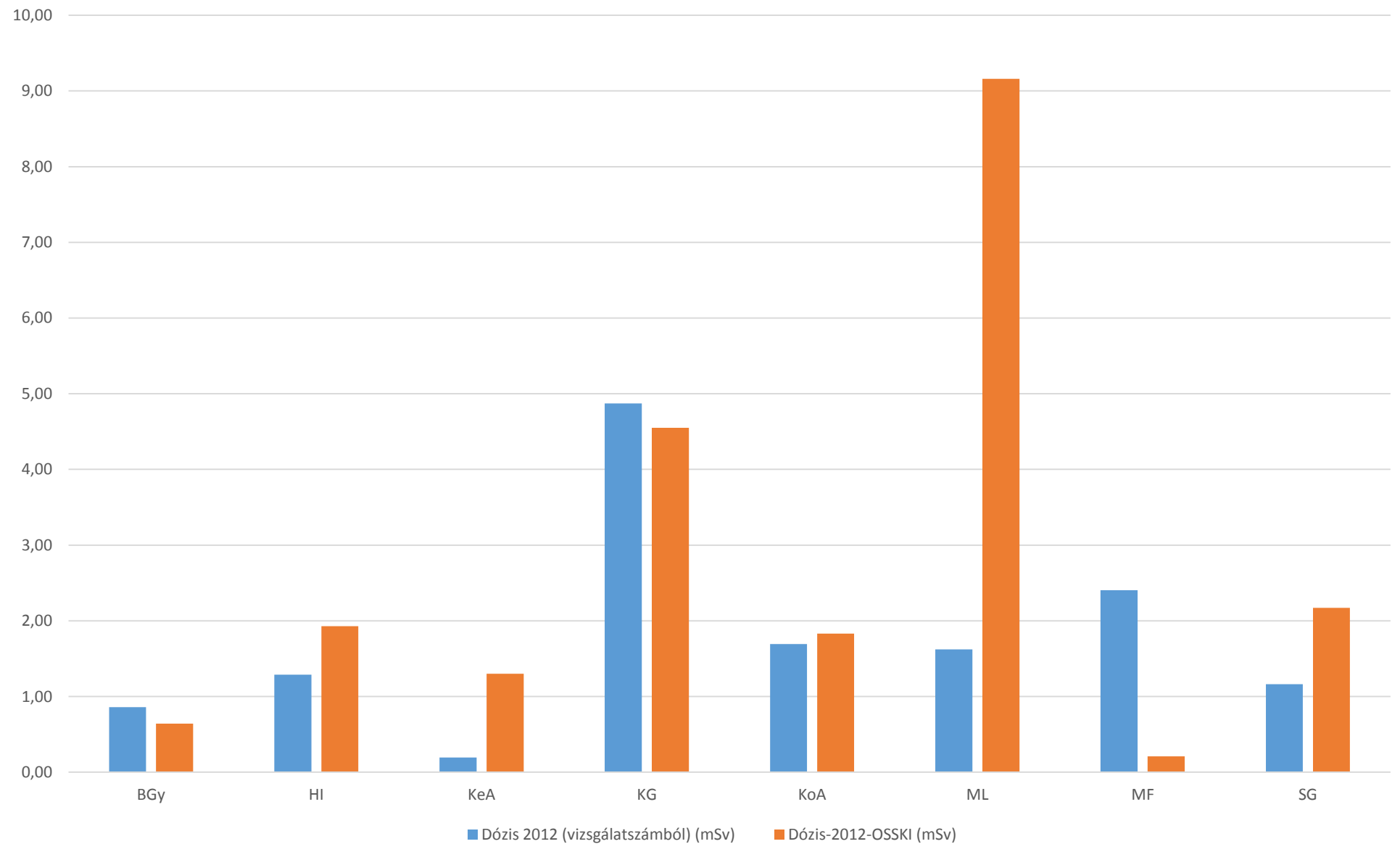

Dózis/Vizsgálat (μSv/vizsg.)

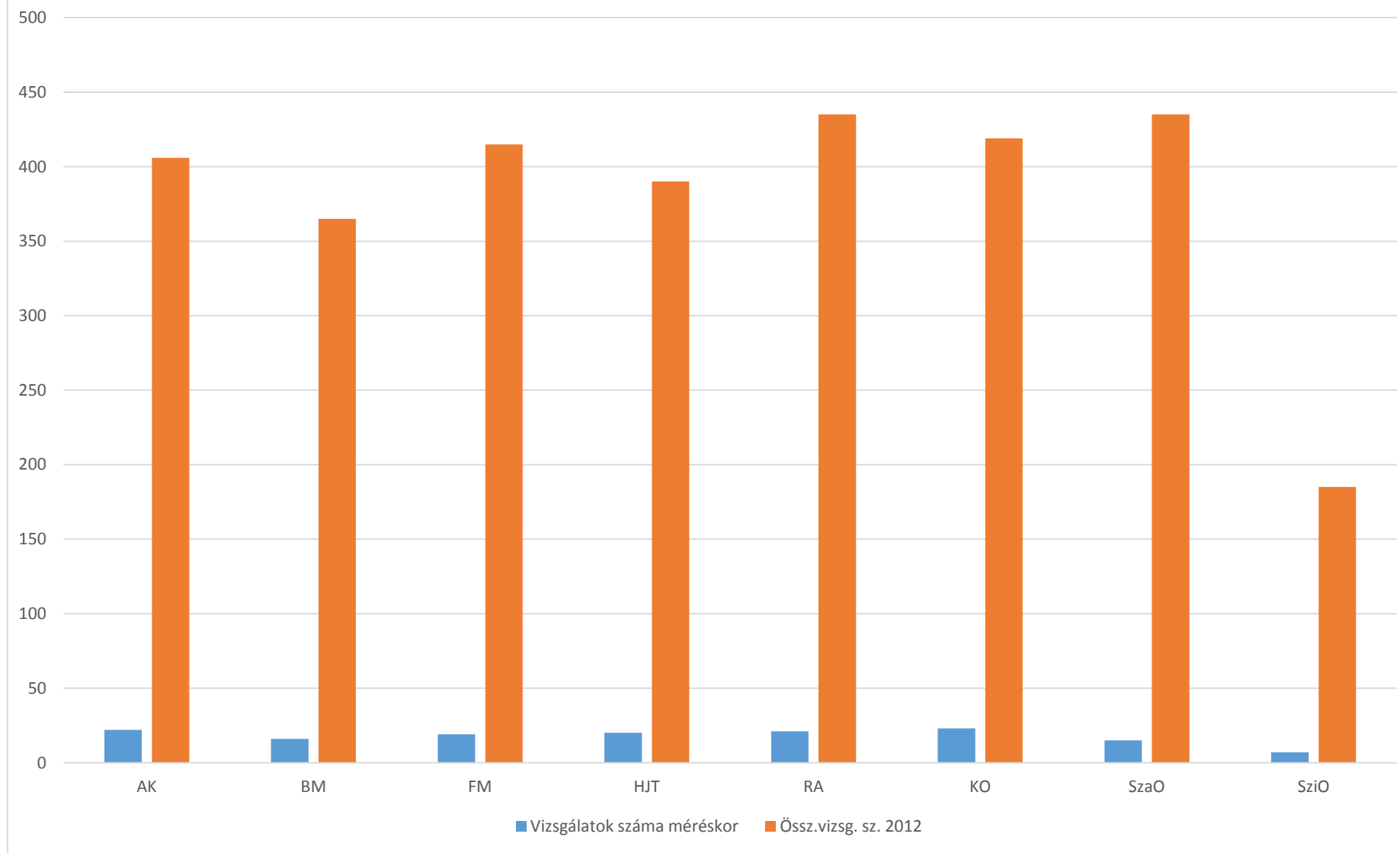
A vizsgálatonkénti
átlagdózis:
4,99 μSv/vizsg.

A saját mérések és az OSSKI méréseinek összehasonlítása 2012-s évre az orvosoknál

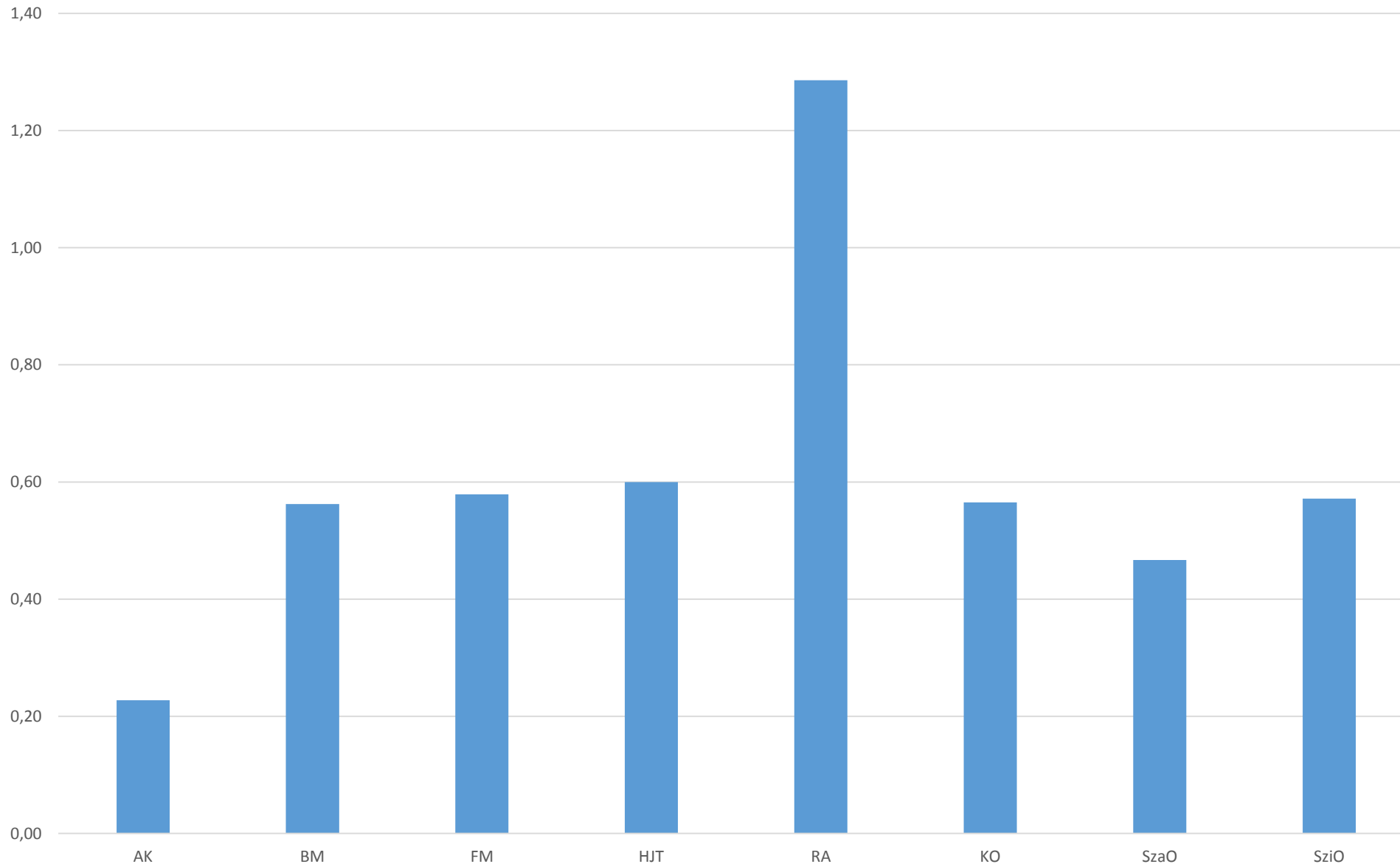
Átlagok 2012-re:
Mérésből számítással:
1,76 mSv
OSSKI mérés:
2,72 mSv

Vizsgálatok száma méréskor és összvizgálatszám/2012-Műtősnőknél

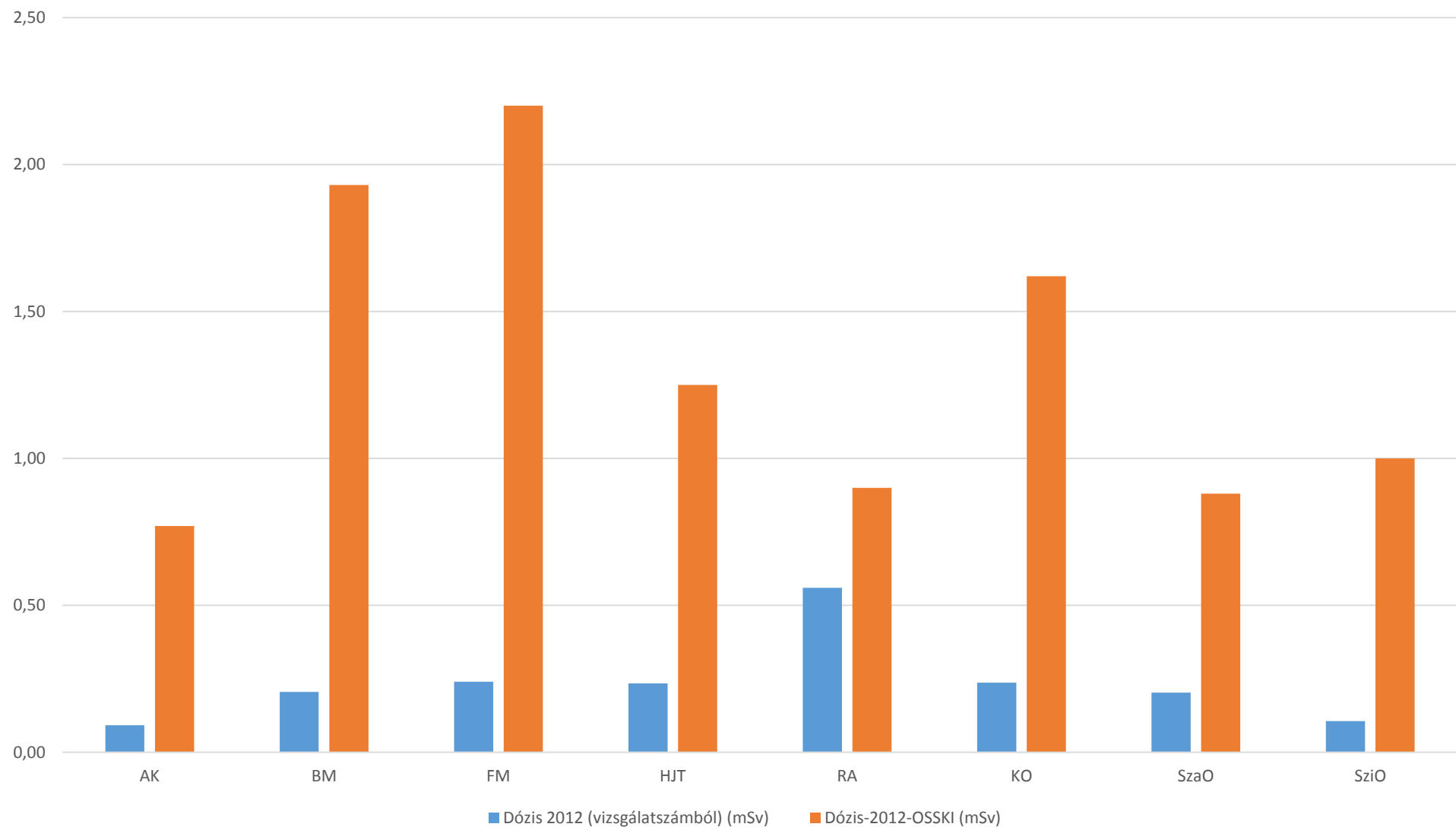
Vizsgálatok átlagszáma méréskor: **18**
Összes vizsgálat átlag száma 2012-ben: **381**

Dózis/Vizsgálat - Műtősnőknél ($\mu\text{Sv}/\text{vizsg}$)

A vizsgálatonkénti
átlagdózis:
0,61 $\mu\text{Sv}/\text{vizsg}$.

A saját mérések és az OSSKI méréseinek összehasonlítása 2012-s évre a műtősnőknél

Átlagok 2012-re:
Mérésből számítással:
0,23 mSv
OSSKI mérés:
1,32 mSv

Összefoglalás

A mérések során sikerült kialakítani egy elfogadható vizsgálati protokollt.

Extrapolálva mérési eredményeinket és összehasonlítva az OSSKI OSZDSZ méréseivel, elég jó egyezést találtunk.

Rendkívüli mértékben megváltozott a személyzet sugáregészségügyi magatartása, a doziméterek, a személyes és kiegészítő sugárvédelmi eszközök használatának a területén.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!
